

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi eräistä kansainvälisluontoisista perheoikeudellisista suhteista annetun lain 3 ja 6 §:n sekä avioliittolain 14 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi eräistä kansainvälisluontoisista perheoikeudellisista suhteista annettua lakia siten, että vihkimisoikeuden laissa tarkoitetuille diplomaateille antaisi tasavallan presidentin sijasta ulkoasiainministeriö ja laissa tarkoitetuille papeille vastavasti opetusministeriö. Avioliittolakiin ehdotetaan lisättäväksi säännös, jonka mukaan uskonnolliselle yhdyskunnalle annettu vihkimisoikeus rekisteröitäisiin. Annettujen vihkimisoikeuksien rekisteröimisestä säädettäisiin asetuksella. Esitykseen liitetyn asetusuonnoksen mukaan rekisteriä pitäisi väestörekisterikeskus.

Samalla eräistä kansainvälisluontoisista perheoikeudellisista suhteista annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että vieraan valtion diplomaattinen edustaja tai konsulivirkamies sekä ulkomaisen seurakunnan pappi voisivat Suomessa vihkiessään noudattaa asianomaisen vieraan valtion lain muotomääräyksiä. Vihkijän kansalaisuus ei enää ratkaisisi vihkimisen muotoon sovellettavaa lakia.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan kuuden kuukauden kuluttua niiden hyväksymisestä ja vahvistamisesta.

PERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Diplomaattien vihkimisoikeus

Eräistä kansainvälisluontoisista perheoikeudellisista suhteista annetun lain (379/29) 3 §:n 1 momentissa säädetään, että tasavallan presidentti voi antaa Suomen vieraassa valtiossa olevan diplomaattisen tai konsulinviran tai -toimen haltijalle oikeuden siellä vihkiä avioliittoon Suomen kansalaisia sekä Suomen kansalaisia ja ulkomaalaisia. Oikeus vihkiä ulkomailla on henkilökohtainen ja se on annettu yleensä asianomaisen diplomaatin hakemukselta.

Menneinä vuosikymmeninä tällaisia vihkimisoikeuksia on ollut 1960-luvun loppupuolella kuudella vieraassa valtiossa toimivalla diplomaatilla, 1970-luvun puolivälissä vastaavasti viidellä diplomaatilla ja 1980-luvun alkupuolel-

la neljällä. Viime vuosina on katsottu, ettei mainittuja oikeuksia ole tarpeen myöntää. Tällä hetkellä kenelläkään suomalaisella diplomaattisen tai konsulinviran haltijalla ei ole puheena olevaa vihkimisoikeutta.

Lain 6 §:n 1 momentin mukaan vieraan valtion diplomaattinen tai konsulivirkamies saa tasavallan presidentin luvan siihen saatuaan Suomessa päättää avioliittoja oman maansa lain muotomääräyksiä noudattaen ulkomaalaisten kesken, joista ainakin toinen on sen maan kansalainen, johon virkamies kuuluu. Tällaisia vihkimisoikeuksia on tiettävästi haettu 1930- ja 1950-luvulla, muttei lainkaan viime vuosikymmeninä.

1.2. Eräiden pappien vihkimisoikeus

Eräistä kansainvälisluontoisista perheoikeu-

dellisista suhteista annetun lain 3 §:n 2 momentissa säädetään, että tasavallan presidentti voi oikeuttaa sellaisen suomalaisen uskonnollisen yhdyskunnan papin, jolla on vihkimisoikeus, vieraassa valtiossa avioliittoon vihkimään kihlautuneita, joista ainakin toinen on Suomen kansalainen ja oikeutettu päättämään avioliittonsa sellaisin vihkimisin.

Opetusministeriön selvityksen mukaan tasavallan presidentti on 1980-luvulla antanut edellä tarkoitettun vihkimisoikeuden vuonna 1982 kuudelle, vuonna 1983 neljälle, vuonna 1984 viidelle, vuonna 1985 kolmelle, vuonna 1986 neljälle, vuonna 1987 viidelle, vuonna 1988 viidelle ja vuonna 1989 seitsemälle papille.

Vihkimisoikeuden saaneet papit ovat toimineet ulkomailla muun muassa Yhdistyneiden Kansakuntien käyttöön asetetuissa rauhanturvaamisorganisaatioissa, Suomen Merimieslähetysseuran tai Kirkon ulkomaanasiain keskuksen palveluksessa.

Lain 6 §:n 2 momentin mukaan tasavallan presidentti voi myös antaa Suomessa olevan ulkomaalaisen kirkollisen seurakunnan papille oikeuden täällä oman maansa lain muotomääräyksiä noudattaen päättää avioliittoja henkilöiden kesken, joista ainakin toinen on sen valtion kansalainen, johon pappi kuuluu.

Suomessa toimii kaksi edellä tarkoitettua ulkomaista kirkollista seurakuntaa. Toinen on Ruotsin kirkkoon (Svenska kyrkan) kuuluva Olaus Petri-församlingen i Helsingfors niminen seurakunta ja toinen on Suomen Anglikaaninen kirkko (The Anglican Church in Finland), jonka jumalanpalvelusten tulee noudattaa Englannin kirkon uskonnollisia menoja. Jälkimmäinen on lisäksi suomalainen uskonnollinen yhdyskunta.

Ruotsin Helsingissä sijaitsevan suurlähetystön pyynnöstä tasavallan presidentti on antanut 17 päivänä tammikuuta 1930 Olaus Petri-seurakunnan pastorille (nykyisin kirkkoherra) tai hänen sijaiselleen vuodesta 1930 lukien toistaiseksi ja kunnes ehkä toisin määrätään oikeuden Ruotsin lain muotomääräyksiä noudattaen Suomessa päättää avioliittoja henkilöiden kesken, joista ainakin toinen on Ruotsin kansalainen. Olaus Petri-seurakunnassa tasavallan presidentin päätöstä on tulkittu siten, että seurakunnan kirkkoherran viran haltijalla on pysyvä oikeus vihkiä Suomessa päätöksessä mainituin ehdoin.

Suomen Anglikaanisen kirkon kappalaisen vaihtuessa Ison-Britannian Helsingissä sijaitse-

va suurlähetystö on hakenut uudelle kappalaiselle oikeuden Englannin lain muotomääräyksiä noudattaen Suomessa päättää avioliittoja henkilöiden kesken, joista ainakin toinen on Ison-Britannian kansalainen. Tasavallan presidentti on antanut viimeksi 16 päivänä heinäkuuta 1990 edellä tarkoitettun vihkimisoikeuden Suomen Anglikaanisen kirkon nykyiselle kappalaiselle. Myös Suomen Anglikaanisessa kirkossa sijaisena toimivalla, Oslossa olevan Ison-Britannian suurlähetystön nykyisellä kappalaisella on oikeus tasavallan presidentin 18 päivänä toukokuuta 1990 antaman päätöksen perusteella päättää avioliittoja edellä mainituin edellytyksin ja muodoin.

1.3. Diplomaateille ja eräille papeille annettavien vihkimisoikeusasioiden valmistelu ja päätöksenteko

Eräistä kansainvälisluontoisista perheoikeudellisista suhteista annetussa laissa tarkoitettujen vihkimisoikeudet myönnetään asianomaisen hakemuksesta, ulkomailla toimivien suomalaisten pappien osalta yleensä sen yhteisön hakemuksesta, jonka lähettämänä asianomainen pappi ulkomailla on.

Lain 3 §:n 1 momentissa sekä 6 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen vihkimisoikeusasioiden valmistelusta on valtioneuvoston ministeriöiden lukumäärästä ja yleisestä toimialasta annetun lain 3 §:n (16/70) 1 momentin 2 kohdan nojalla huolehtinut ulkoasiainministeriö. Ensiksi mainitun lain 3 §:n 2 momentissa tarkoitettun vihkimisoikeusasian valmistelusta on huolehtinut opetusministeriö viimeksi mainitun lain 3 §:n 1 momentin 7 kohdan (43/71) nojalla.

Valmistelun olennainen osa on selvityksen hankkiminen siitä, millä edellytyksillä vieras valtio sallii sen, että suomalainen diplomaatti tai ulkomailla toimiva suomalainen pappi voi suorittaa avioliittoon vihkimisiä vieraan valtion alueella sekä millä ehdoilla tällä tavoin solmittu avioliitto tunnustetaan asianomaisessa vieraassa valtiossa päteväksi. Jos asianomainen valtio ei pidä tällaisen vihkimisoikeuden nojalla päätettävää avioliittoa päteväenä, on katsottu, ettei sanottua vihkimisoikeutta voida antaa. Opetusministeriö onkin aina pyytänyt ulkoasiainministeriötä hankkimaan edellä tarkoitettun selvityksen ennen sen käsiteltäväksi kuuluvan vihkimisoikeusasian esittelemistä tasavallan presidentin ratkaistavaksi.

Hallitusmuodon 34 §:n 1 momentin, valtio-

neuvoston ohjesäännön 12 §:n ja valtioneuvoston 5 päivänä tammikuuta 1944 tekemän päätöksen (ns. Linkomiehen yleiskirje) mukaan vihkimisoikeuden myöntämistä koskeva asia käsitellään ensin valtioneuvoston yleisistunnossa. Yleisistuntokäsittelyn jälkeen asia esitellään tasavallan presidentille päätöksentekoa varten.

Tieto Suomessa toimiville vieraan valtion diplomaateille aikoinaan annetuista vihkimisoikeuksista Suomessa on toisinaan julkaistu virallisessa lehdessä. Tietoa ulkomailla toimiville suomalaisille papeille tai Suomessa olevan ulkomaisen kirkollisen seurakunnan papeille annetuista vihkimisoikeuksista ei tiettävästi ole julkaistu vastaavalla tavalla. Annetuista vihkimisoikeuksista ei ole pidetty keskitetysti luetteloa.

Vihkimisoikeuden antamista koskevaan päätökseen ei ole sisällytetty asianomaisen vieraan valtion vihkimisoikeuden käyttämiseksi mahdollisesti asettamia ehtoja eikä siinä ole määrystä päätöksen voimassaoloajasta. Käytännössä vihkimisoikeuden on katsottu olevan voimassa sen ajan, kun vihkimisoikeuden saanut toimii päätöksessä mainitulla asemapaikalla ja päätöksessä mainitussa tehtävässä.

2. Muutosten tarve

2.1. Vihkimisoikeuden antava viranomainen

Päätösvalta vihkimisoikeuden myöntämistä koskevassa asiassa on nykyisin tarpeettoman korkealla hallinnon tasolla, kun otetaan huomioon asian melko rajallinen yleinen merkitys. Hallitusmuodon 33 §:n mukaan Suomen suhteista ulkovaltoihin määrää tasavallan presidentti. Vihkimisoikeuden myöntämistä koskevissa asioissa ei kuitenkaan ole kysymys Suomen suhteista ulkovaltoihin, vaan siitä, millä tavoin solmittuja avioliittoja yhtäältä Suomi ja toisaalta vieraat valtiot pitävät pätevinä, ja siitä, millä viranomaisella on oikeus myöntää poikkeuksia periaatteesta, jonka mukaan tietyn valtion viranomaiset ovat toimivaltaisia suorittamaan vihkimisiä ainoastaan oman maansa rajojen sisäpuolella. Päätöksenteon siirtämiseen tasavallan presidentiltä alemmalle viranomaiselle ei siten ole valtiosääntöoikeudellista estettä.

Vihkimisoikeuden myöntämistä koskevia asioita käsitellään nykyisin kahdessa ministeriössä, opetusministeriössä ja ulkoasiainministeri-

össä. Kummassakaan ministeriössä ei ole pidetty luetteloa siitä, kenellä suomalaisella ja millä edellytyksillä on oikeus suorittaa vihkimisiä ulkomailla ja kenellä ulkomaalaisella on vastaavasti oikeus vihkiä Suomessa

2.2. Vieraan valtion lain vihkimistä koskevien muotomääräysten soveltaminen

Eräistä kansainvälisluontoisista perheoikeudellisista suhteista annetun lain 6 §:n 2 momentin säännöksen mukaan papin tulisi vihkiessään noudattaa sen valtion lain muotomääräyksiä, johon hän kuuluu. Tämä on aiheuttanut käytännössä ongelmia, koska seurakunnan pappi ei aina ole sen valtion kansalainen, jossa toimivaan kirkkoon kirkon Suomessa oleva ulkomainen seurakunta kuuluu. Suomen Anglikaanisen kirkon nykyinen kappalainen ei ole Ison-Britannian kansalainen.

Edellä mainitun lain 6 §:n 1 momentin mukaan vieraan valtion diplomaattisen edustajan tai konsulivirkamiehen tulee vihkiessään noudattaa sen valtion lain muotomääräyksiä, johon hän kuuluu. Kuten ulkomaalaisten pappien kohdalla myös diplomaattisten edustajien kohdalla on mahdollista, että vieraan valtion edustustossa on kolmannen valtion kansalainen diplomaattisena edustajana. Tällöin diplomaattinen edustaja tai konsulivirkamies ei vihkiessään voi noudattaa sen vieraan valtion lain muotomääräyksiä, jonka palveluksessa hän on.

3. Ehdotetut muutokset

3.1. Vihkimisoikeuden myöntäminen

Esityksessä ehdotetaan, että päätöksenteko vihkimisoikeuden myöntämistä koskevissa asioissa siirrettäisiin tasavallan presidentiltä alemmille viranomaisille. Diplomaattien osalta vihkimisoikeuden myöntäisi ulkoasiainministeriö ja pappien osalta opetusministeriö.

Eräistä kansainvälisluontoisista perheoikeudellisista suhteista annetun lain 3 §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että ulkoasiainministeriö voisi antaa Suomen ulkomaanedustuston virkamiehelle oikeuden asemaansa vihkiä avioliittoon Suomen kansalaisia sekä Suomen kansalaisia ja ulkomaalaisia.

Lain 6 §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että ulkoasiainministeriö voisi

hakemuksesta antaa Suomessa olevalle vieraan valtion diplomaattiselle edustajalle tai konsulivirkamiehelle luvan tämän valtion lain muotomääräyksiä noudattaen Suomessa päättää avioliittoja ulkomaalaisten kesken, joista ainakin toinen on sen valtion kansalainen, jota vihkiä edustaa.

Lain 3 §:n 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että opetusministeriö voisi hakemuksesta ja ulkoasiainministeriön lausunnon saatuaan oikeuttaa suomalaisen uskonnollisen yhdiskunnan papin, jolla on vihkimisoikeus, vihkimään kihlautuneita avioliittoon vieraassa valtiossa. Lausuntomenettelyn tarkoituksena on hankkia selvitystä siitä, sallii ko asianomainen vieras valtio lainkaan tällaisen vihkimisoikeuden perusteella tapahtuvan avioliittoon vihkimisen, ja siitä, millä edellytyksillä tällä tavoin solmittu avioliitto tunnustetaan asianomaisessa valtiossa päteväksi. Ehdotettu lausuntomenetely vastaa nykyistä käytäntöä.

Lain 6 §:n 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että opetusministeriö voisi hakemuksesta ja ulkoasiainministeriön lausunnon saatuaan antaa Suomessa olevan ulkomaalaisen kirkollisen seurakunnan papille oikeuden täällä vihkiä avioliittoon henkilöitä, joista ainakin toinen on kyseisen valtion kansalainen.

3.2. Vihkimisoikeuksien rekisteröinti

Myönnettyistä vihkimisoikeuksista on tarpeen pitää rekisteriä. Rekisteriin olisi merkittävä eräistä kansainvälisluontoisista perheoikeudellisista suhteista annetun lain nojalla myönnetty vihkimisoikeudet sekä tiedot niistä uskonnollisista yhdiskunnista, joille avioliittolain nojalla on annettu vihkimisoikeus. Rekisteriä koskevat säännökset on tarkoituksenmukaista antaa asetuksella. Avioliittolain 14 §:ään ehdotetaan sen vuoksi lisättäväksi uusi 3 mom., joka sisältää asetuksenantovaltuuden. Luonnos asetukseksi vihkimisoikeusrekisteristä on esityksen liitteenä.

3.3. Vieraan valtion lain vihkimistä koskevien muotomääräysten soveltaminen

Esityksessä ehdotetaan eräistä kansainvälisluontoisista perheoikeudellisista suhteista annetun lain 6 §:n 1 ja 2 momentin säännöksiä täsmennettäväksi siten, että Suomessa olevan

vieraan valtion diplomaattinen edustaja tai konsulivirkamies sekä Suomessa toimivan ulkomaisen kirkollisen seurakunnan pappi saisi oikeuden asianomaisen vieraan valtion lain muotomääräyksiä noudattaen vihkiä avioliittoon henkilöitä, joista ainakin toinen on kyseisen vieraan valtion kansalainen. Asianomaisen ministeriön päätöksessä määrättäisiin nykyisen käytännön mukaisesti, minkä valtion lain muotomääräyksiä vihkiäjän tulee vihkiessään noudattaa ja minkä valtion kansalaisten kesken hän voi päättää avioliittoja.

4. Asian valmistelu

Asia on valmisteltu oikeusministeriössä opetusministeriön vuonna 1990 tekemän aloitteen pohjalta. Oikeusministeriö on esitysluonnoksesta saanut lausunnon tasavallan presidentin kanslialta, valtioneuvoston kanslialta, ulkoasiainministeriöltä, kenttäpiispalta, opetusministeriöltä, väestörekisterikeskukselta, Kirkon ulkomaanasiain keskukselta ja Suomen Lähetysseuralta.

Kaikki lausunnonantajat suhtautuivat myönteisesti päätösvallan siirtämiseen tasavallan presidentiltä alemmalle viranomaiselle. Ulkoasiainministeriö, opetusministeriö ja Kirkon ulkomaanasiain keskus katsoivat, ettei päätösvaltaa vihkimisoikeusasioissa voida uskoa ministeriötä alemmalle viranomaiselle.

Lausunnonantajat eivät vastustaneet rekisterin ylläpitoon liittyvien tehtävien antamista ministeriötä alemmalle viranomaiselle. Valtiovarainministeriö katsoi, että rekisterin ylläpito voidaan uskoa väestörekisterikeskukselle.

Hallituksen esitys on saatujen lausuntojen pohjalta viimeistelty virkatyönä oikeusministeriössä.

5. Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei ole mainittavia taloudellisia tai henkilöstövaikutuksia. Esityksessä tarkoitettujen vihkimisoikeusasiat käsitellään jo nykyisin diplomaattien ja ulkomaalaisten pappien osalta ulkoasiainministeriössä ja suomalaisten pappien osalta opetusministeriössä.

Väestörekisterikeskuksen arvioidaan kykenevän hoitamaan vihkimisoikeutta koskevien hakemusten käsittelyyn ja vihkimisoikeusrekisterin pitämiseen liittyvät asiat nykyisellä henkilöstöllä.

6. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Esityksen liitteenä on luonnos asetukseksi avioliittoasetuksen muuttamisesta. Asetukseen lisättäisiin uusi 18 §, jonka mukaan opetusministeriön tulisi tehdä ilmoitus väestörekisterikeskukselle avioliittolain 14 §:n 2 momentin nojalla annetusta vihkimisoikeudesta.

Esityksen liitteenä on myös luonnos asetukseksi eräistä kansainvälisluontoisista perheoikeudellisista suhteista annetun lain soveltamisesta annetun asetuksen muuttamisesta. Asetukseen lisättäisiin uusi 11 a §, joka koskee vihkimisoikeuden myöntämisestä väestörekisterikeskukselle tehtävää ilmoitusta.

Tarkemmat säännökset annettujen vihkimisoikeuksien rekisteröimisestä ja vihkimisoikeus-

rekisterin pitämisestä ehdotetaan annettavaksi asetuksella. Esityksen liitteenä on luonnos asetukseksi vihkimisoikeusrekisteristä.

7. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan kuuden kuukauden kuluttua sen jälkeen kun ne on hyväksytty ja vahvistettu.

Voimaantuloaika on tarpeen vihkimisoikeusrekisterin perustamiseen liittyvien kysymysten ratkaisemista varten.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

eräistä kansainvälisluontoisista perheoikeudellisista suhteista annetun lain 3 ja 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan eräistä kansainvälisluontoisista perheoikeudellisista suhteista 5 päivänä joulukuuta 1929 annetun lain (379/29) 3 § ja 6 §:n 1 ja 2 momentti seuraavasti:

3 §

Ulkoasiainministeriö voi antaa Suomen ulkomaanedustuston virkamiehelle oikeuden asemamaassaan vihkiä avioliittoon Suomen kansalaisia sekä Suomen kansalaisia ja ulkomalaisia.

Opetusministeriö voi hakemuksesta ja ulkoasiainministeriön lausunnon saatuaan oikeuttaa suomalaisen uskonnollisen yhdyskunnan papin, jolla on vihkimisoikeus, vihkimään kihlautuneita avioliittoon vieraassa valtiossa. Kihlautuneista on ainakin toisen oltava Suomen kansalainen ja oikeutettu avioitumaan sellaisin vihkimisin.

taa Suomessa olevalle vieraan valtion diplomaattiselle edustajalle tai konsulivirkamiehelle luvan tämän valtion lain muotomääräyksiä noudattaen Suomessa vihkiä avioliittoon ulkomaalaisia, joista ainakin toinen on sen valtion kansalainen, jota vihkiä edustaa.

Opetusministeriö voi hakemuksesta ja ulkoasiainministeriön lausunnon saatuaan antaa Suomessa toimivan ulkomaalaisen kirkollisen seurakunnan papille oikeuden täällä asianomaisen vieraan valtion lain muotomääräyksiä noudattaen vihkiä avioliittoon henkilöitä, joista ainakin toinen on kyseisen valtion kansalainen.

6 §

Ulkoasiainministeriö voi hakemuksesta an-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 19 _____ .

2.

Laki
avioliittolain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 13 päivänä kesäkuuta 1929 annetun avioliittolain (234/29) 14 §:ään, sellaisena kuin se on 16 päivänä huhtikuuta 1987 annetussa laissa (411/87), uusi 3 momentti seuraavasti:

14 §

----- Tämä laki tulee voimaan ----- päivänä
 Vihkimisoikeuksien rekisteröimisestä sääde- kuuta 19 .
 tään asetuksella. -----

Helsingissä 12 päivänä maaliskuuta 1993

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

Oikeusministeri *Hannele Pokka*

1.

Laki

eräistä kansainvälisluontoisista perheoikeudellisista suhteista annetun lain 3 ja 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eräistä kansainvälisluontoisista perheoikeudellisista suhteista 5 päivänä joulukuuta 1929 annetun lain (379/29) 3 § ja 6 §:n 1 ja 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §

Tasavallan presidentti voi antaa Suomen vieraassa valtiossa olevan diplomaattisen tai konsulinviran tai -toimen haltijalle oikeuden siellä vihkiä avioliittoon Suomen kansalaisia sekä Suomen kansalaisia ja ulkomaalaisia.

Sellaisen suomalaisen uskonnollisen yhdyskunnan papin, jolla on vihkimisoikeus, voi tasavallan presidentti oikeuttaa vieraassa valtiossa avioliittoon vihkimään kihlautuneita, joista ainakin toinen on Suomen kansalainen ja oikeutettu päättämään avioliittonsa sellaisin vihkimisin.

6 §

Vieraan valtion diplomaattinen tai konsulivirkamies saakoon, jos siihen on hankittu tasavallan presidentin lupa, oman maansa lain muotomääräyksiä noudattaen tässä valtakunnassa päättää avioliittoa ulkomaalaisten kesken, joista ainakin toinen on sen maan kansalainen, johon virkamies kuuluu.

Tasavallan presidentti voi myöskin antaa Suomessa olevan ulkomaalaisen kirkollisen seurakunnan papille oikeuden täällä oman maansa lain muotomääräyksiä noudattaen päättää avioliittoa henkilöiden kesken, joista ainakin toinen on sen valtion kansalainen, johon pappi kuuluu.

Ehdotus

3 §

Ulkoasiainministeriö voi antaa Suomen ulkomaanedustuston virkamiehelle oikeuden asemaansa vihkiä avioliittoon Suomen kansalaisia sekä Suomen kansalaisia ja ulkomaalaisia.

Opetusministeriö voi hakemuksesta ja ulkoasiainministeriön lausunnon saatuaan oikeuttaa suomalaisen uskonnollisen yhdyskunnan papin, jolla on vihkimisoikeus, vihkimään kihlautuneita avioliittoon vieraassa valtiossa. Kihlautuneista on ainakin toisen oltava Suomen kansalainen ja oikeutettu avioitumaan sellaisin vihkimisin.

6 §

Ulkoasiainministeriö voi hakemuksesta antaa Suomessa olevalle vieraan valtion diplomaattiselle edustajalle tai konsulivirkamiehelle luvan tämän valtion lain muotomääräyksiä noudattaen Suomessa vihkiä avioliittoon ulkomaalaisia, joista ainakin toinen on sen valtion kansalainen, jota vihkiä edustaa.

Opetusministeriö voi hakemuksesta ja ulkoasiainministeriön lausunnon saatuaan antaa Suomessa toimivan ulkomaalaisen kirkollisen seurakunnan papille oikeuden täällä asianomaisen vieraan valtion lain muotomääräyksiä noudattaen vihkiä avioliittoon henkilöitä, joista ainakin toinen on kyseisen valtion kansalainen.

Tämä laki tulee voimaan   päivänä
kuuta 19

2.

Laki

avioliittolain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään 13 päivänä kesäkuuta 1929 annetun avioliittolain (234/29) 14 §:ään, sellaisena kuin se on 16 päivänä huhtikuuta 1987 annetussa laissa (411/87), uusi 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

14 §

Vihkimisoikeuksien rekisteröimisestä säädetään asetuksella.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 19 _____.*

Luonnos

Liite 2

1.

Asetus avioliittoasetuksen muuttamisesta

Oikeusministerin esittelystä
lisätään 6 päivänä marraskuuta 1987 annettuun avioliittoasetukseen (820/87) uusi 18 § seuraavasti:

18 § Opetusministeriön tulee tehdä ilmoitus väestökisterikeskukselle avioliittolain 14 §:n 2 momentin nojalla annetusta vihkimisoikeudesta. Ilmoituksen tulee sisältää: 1) vihkimisoikeuden saaneen uskonnollisen yhdyskunnan nimi ja kotipaikka;	2) päätöksen antopäivä ja sisältö; sekä 3) kenellä uskonnollisen yhdyskunnan järjestyksen mukaan on oikeus vihkiä avioliittoon. Tämä asetus tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 19 _____.

Luonnos

2.

Asetus

eräistä kansainvälisluontoisista perheoikeudellisista suhteista annetun lain soveltamisesta annetun asetuksen muuttamisesta

Oikeusministerin esittelystä

lisätään eräistä kansainvälisluontoisista perheoikeudellisista suhteista annetun lain soveltamisesta 28 päivänä joulukuuta 1929 annettuun asetukseen (419/29) uusi 11 a § seuraavasti:

11 a §

Eräistä kansainvälisluontoisista suhteista annetun lain 3 §:n 1 momentin ja 6 §:n 1 momentin nojalla annetusta vihkimisoikeudesta tulee ulkoasiainministeriön samoin kuin 3 §:n 2 momentin ja 6 §:n 2 momentin nojalla annetusta vihkimisoikeudesta opetusministeriön tehdä ilmoitus väestörekisterikeskukselle.

Ilmoituksen tulee sisältää:

- 1) vihkimisoikeuden saaneen henkilön nimi, henkilötunnus tai syntymäaika, virka-asema tai -nimike ja asemapaikka; sekä
- 2) päätöksen antopäivä, sisältö ja voimassaoloaika.

Tämä asetus tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 19 _____ .

Luonnos

3.

Asetus vihkimisoikeusrekisteristä

Oikeusministerin esittelystä säädetään avioliittolain (234/29) 14 §:n 3 momentin, sellaisena kuin se on päivänä kuuta 19 annetussa laissa (/), ja eräistä kansainvälisluontoisista perheoikeudellisista suhteista annetun lain (379/29) 58 §:n nojalla:

1 §

Väestörekisterikeskus pitää rekisteriä avioliittolain sekä eräistä kansainvälisluontoisista perheoikeudellisista suhteista annetun lain nojalla annetuista vihkimisoikeuksista. Rekisterin tarkoituksena on saattaa vihkimisoikeuksia koskevat tiedot julkisiksi.

2 §

Avioliittolain nojalla annetusta vihkimisoikeudesta merkitään rekisteriin:

1) vihkimisoikeuden saaneen uskonnollisen yhdyskunnan nimi ja kotipaikka;

2) vihkimisoikeuden antanut viranomainen ja päätöksen antopäivä;

3) kenellä uskonnollisen yhdyskunnan järjestyksen mukaan on oikeus vihkiä avioliittoon; sekä

4) muut vihkimisoikeuden kannalta tarpeelliset tiedot.

3 §

Eräistä kansainvälisluontoisista perheoikeudellisista suhteista annetun lain nojalla annetusta vihkimisoikeudesta merkitään rekisteriin:

1) vihkimisoikeuden saaneen henkilön nimi, henkilötunnus tai syntymäaika, virka-asema tai -nimike ja asemapaikka;

2) vihkimisoikeuden antanut viranomainen, päätöksen antopäivä, sisältö ja voimassaoloaika; sekä

3) muut vihkimisoikeuden kannalta tarpeelliset tiedot.

4 §

Rekisteriin merkityt tiedot ovat julkisia. Jokaisella on oikeus saada todistus rekisterissä olevista tiedoista.

Väestörekisterikeskus voi antaa luvan saada rekisterin tietoja teknisen käyttöyhteyden välityksellä tai muuna henkilörekisterilaisa (471/87) tarkoitettuna massaluvutuksena. Lupa voidaan antaa sellaiselle julkiselle tai yksityiselle yhteisölle, joka jatkuvasti tarvitsee rekisterin tietoja hyväksyttävää tarkoitusta varten. Henkilötunnusta koskevia tietoja ei kuitenkaan saa luovuttaa tässä tarkoitettuna massaluvutuksena.

5 §

Tämä asetus tulee voimaan   päivänä
kuuta 19 .

